

ŚRODKI ARTYSTYCZNEGO WYRAZU

Środek stylistyczny (poetycki)	Objaśnienie	Przykład
Epitet	Określa cechę przedmiotu, najczęściej jest to przymiotnik	<u>Czerwone</u> serce;
Porównanie	Porównanie ze sobą pewnych zjawisk, aby uwidocznic ich cechy. Zestawienie to odbywa się przy pomocy zaimków: jak, na kształt, jakby	Dumny jak paw;

Uosobienie

(personifikacja)

Nadanie cech
ludzkich
zwierzętom,
zjawiskom,
rzeczom, roślinom

"Kiedy wół był ministrem
i rządził rozsądnie, szły,
prawda, rzeczy z wolna,
ale szły porządnie."

Ożywienie

(animizacja)

Nadanie cech
istot żywych
przedmiotom,
zjawiskom,
roślinom

Chmura goni chmurę

Apostrofa

Zwrot do osoby, bóstwa, zjawiska, które najczęściej występuje na początku utworu

"Litwo! Ojczyzno moja!"

Onomatopeja (dźwiękonaśladownictwo)

Naśladowanie za pomocą środków językowych zjawisk dźwiękowych (głosów i odgłosów) z otaczającej rzeczywistości

Hau, hau;
Szelest

Metafora

(przenośnia)

Wyrażenie, które
poprzez
nietypowe
połączenie
wyrazów uzyskuje
nowe znaczenie

Las rąk;
Morze łez

Pytanie retoryczne

Pytanie
niewymagające
odpowiedzi

„Któż wytrwa, gdy go
ognie niebieskie
pochwyca?”

Wers - linijka wiersza.

Strofa - zwrotka wiersza, układ wersów najczęściej powiązanych rymami.

Rym - powtórzenie jednakowych lub podobnych układów brzmieniowych w zakończeniach wyrazów, zajmujących ustaloną pozycję w obrębie wersu.

Rodzaje układów rymów:

parzyste (sąsiadujące)	krzyżowe (przeplatane)	okalające
ZĄB A	ZĄB A	ZĄB A
DĄB A	KOTEK B	KOTEK B
KOTEK B	DĄB A	PŁOTEK B
PŁOTEK B	PŁOTEK B	DĄB A

WIERSZ BIAŁY - wiersz bez rymów

BUDOWA WIERSZA

- **STROFICZNA** - wiersz złożony ze strof
- **STYCHICZNA** - ciągła, wiersz nie dzieli się na strofy.

Rytm - występująca w wierszu powtarzalność, np. liczby wersów w zwrotce, liczby sylab w wersie, miejsc rymujących się wyrazów.